

Sentències

Sentència del Tribunal Constitucional del 27-4-2026 relativa al recurs d'empara 2025-105-RE.

Causa 2025-105-RE

(Giorza c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 663-2025. Recurs d'empara

Sentència del 27 d'abril del 2026

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 9 de desembre del 2025, per la representació processal del Sr. Guillaume Henri Laurent Giorza, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 10 de novembre del 2025, dictat per la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia, i, contra l'aute del 26 de novembre del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a la defensa i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que anul·li tant l'aute de la Batllia, i totes les actuacions posteriors relatives a la situació personal del recurrent, com l'aute del Tribunal de Corts;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 19 de gener del 2026 que va admetre a tràmit aquesta causa sense efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 27 de gener del 2026, pel Ministeri Fiscal;

Vist l'escrit de conclusions formulat dintre de termini pel Ministeri Fiscal;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Jean-Yves Caullet;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 14 de novembre del 2024, la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia va dictar un aute, en què declarava processat el Sr. Guillaume Henri Laurent Giorza per uns presumptes delictes majors de blanqueig de diners, de creació de document públic inautèntic i d'ús i comercialització de document públic inautèntic, i, decretava la seva presó provisional; ratificava l'embargament cautelar i general dels béns, drets, fons i accions del processat i de les societats C. T. EXIM, SL, Estature, SL i Sodis, SLU, acordat mitjançant els autes dels 12 i 13 de novembre del 2024; i, entre d'altres, decretava el segrest de la totalitat dels seus dispositius, per tal que fossin analitzats pel Servei de Policia i declarava la responsabilitat civil del processat i de les societats esmentades per raó d'aquesta causa.

1.2. La representació processal del recurrent va impugnar la decisió sobre la presó provisional que va ser desestimada per la jurisdicció penal ordinària i pel Tribunal Constitucional en seu d'empara (sentència del 17 de febrer del 2025, recaiguda en la causa 2024-84-RE).

1.3. L'11 de març del 2025, la batlle instructora va dictar un aute en què acordava prorrogar el termini de presó provisional del recurrent per un període de 4 mesos suplementaris a comptar de la finalització del primer període del 13 de març del 2025.

1.4. La representació processal del recurrent va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 4 d'abril del 2025, el Tribunal de Corts va dictar un aute que desestimava aquest recurs i confirmava íntegrament la decisió de la batlle instructora.

1.5. El 25 d'abril del 2025, la representació processal del Sr. Guillaume Henri Laurent Giorza va interposar un recurs d'empara contra aquestes dues darreres resolucions que s'acaben de ressenyar, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a la defensa i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, així com del dret a la llibertat, reconegut a l'article 9 del mateix text (causa 2025-37-RE).

1.6. El 14 de juliol del 2025, el Tribunal Constitucional va dictar una sentència mitjançant la qual estimava parcialment el recurs d'empara esmentat per tal com considerava que s'havia vulnerat el dret a la jurisdicció del recurrent, en el seu vessant del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució, en relació amb la manca de motivació de la desestimació de l'arrest domiciliari amb control monitoritzat, i, per tant, anul·lava l'aute del 4 d'abril del 2025, dictat pel Tribunal de Corts, i, retrotreia les actuacions per tal que, amb plenitud de jurisdicció, aquest es pronunciés amb la corresponent motivació respecte de la petició del recurrent sobre aquesta qüestió.

1.7. El 10 de novembre del 2025, la batlle instructora va dictar un aute en què acordava la tercera pròrroga del termini de presó provisional del recurrent per un període de 4 mesos suplementaris a comptar de la finalització del segon període del 13 de novembre del 2025.

1.8. La representació processal del recurrent va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 26 de novembre del 2025, el Tribunal de Corts va dictar un aute que desestimava íntegrament aquest recurs i confirmava íntegrament la decisió de la batlle instructora.

1.9. El 9 de desembre del 2025, la representació processal del Sr. Guillaume Henri Laurent Giorza va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 10 de novembre del 2025, dictat per la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia, i, contra l'aute del 26 de novembre del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a la defensa i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- En primer lloc, el recurrent al·lega que el Tribunal de Corts fonamenta la seva decisió fent referència a l'ampliació del seu processament, decidit el 21 de novembre del 2025, tot i que el Tribunal no podia ser coneixedor d'aquest element, ni utilitzar-lo, en el moment en què ell va presentar el seu recurs d'apel·lació, cosa que, segons el seu parer, vulnera el seu dret a la defensa.

- Seguidament, el recurrent exposa que la Batllia va vulnerar el seu dret a la defensa per tal com motiva la seva decisió de pròrroga de la presó provisional en el fet que va exercir el seu dret a no respondre, malgrat haver expressat en les seves declaracions tenir la voluntat de cooperar amb els tribunals; aquest va ser un dels motius desenvolupat en el seu recurs d'apel·lació.

- No obstant això, el Tribunal de Corts va rebutjar aquest motiu d'apel·lació relatiu a la vulneració dels seus drets, considerant que aquesta al·legació entrava dins l'àmbit del procediment de nul·litat i no dins del recurs

d'apel·lació, regulat per les disposicions de l'article 194 del Codi de procediment penal. En aquest sentit, cita la sentència del 17 de febrer del 2025, recaiguda en la causa 2024-84-RE, que l'afectava personalment.

- Per tant, afirma que, segons el seu parer, el Tribunal de Corts erra en rebutjar l'al·legació de vulneració de drets fonamentals per tal com no entraria dins l'àmbit del procediment d'apel·lació, i que aquesta negativa, que no és conforme amb el dret, ni amb la jurisprudència del Tribunal Constitucional, infringeix el seu dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

També posa en relleu que la decisió confirmada pel Tribunal de Corts es basava en la seva imputació, sense cap prova dels delictes presentats, cosa que, segons la seva opinió, demostra la manca de motivació i la vulneració dels seus drets garantits per l'article 10 de la Constitució.

- El recurrent impugna seguidament l'argument sobre el seu risc de fugida, adduint que havia viscut a Andorra durant més de vint anys, cosa que considerava una prova d'arrelament al Principat.

- Subratlla que no es pot confiar en la manca de la seva activitat econòmica quan aquesta situació deriva de la congelació dels seus comptes per decisió de la batlle instructora.

- També impugna el fet que la batlle instructora pugui fonamentar-se en el risc que pugui interferir en la investigació per tal de rebutjar una mesura alternativa mitjançant una decisió del 10 de novembre del 2025, quan el 24 de novembre següent va notificar el tancament de la fase d'investigació.

- En conclusió, el recurrent considera que les decisions impugnades vulneren els seus drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució i, en particular, els seus drets a la defensa i a una decisió fonamentada en Dret.

- Per aquests motius, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que anul·li tant l'acte de la Batllia, i totes les actuacions posteriors relatives a la seva situació personal, com l'acte del Tribunal de Corts.

2.2. Argumentació del Tribunal de Corts

- En primer lloc, a banda de considerar que la via procedent per denunciar les vulneracions dels drets fonamentals és l'incident de nul·litat i no el recurs previst a l'article 194 del Codi de procediment penal, el Tribunal de Corts manifesta que l'acte recorregut no està mancat de motivació suficient, ja que conté una fonamentació jurídica concisa i que el fet que la decisió no sigui favorable a les pretensions de l'apel·lant no significa, ni comporta, la inexistència d'argumentació.

- En segon lloc, indica que se centrarà en l'únic element susceptible d'apel·lació, que és la pròrroga de la presó provisional acordada, i, per tant, en la concurrència, o no, de les circumstàncies previstes als apartats 2 i 6 de l'article 103 del Codi de procediment penal, així com en la idoneïtat, o no, de la mesura cautelar d'arrest domiciliari proposada per la part recurrent, tot l'anterior en l'òptica de la sentència dictada el 14 de juliol del 2025 pel Tribunal Constitucional, recaiguda subsegüentment al recurs d'empara interposat pel recurrent.

- En efecte, exposa que l'article 103 del Codi de procediment penal estableix els supòsits en què es pot decretar la presó provisional d'una persona processada; en concret, en aquest cas, es tracta dels apartats 2 i 6 de l'article esmentat, és a dir: que hi hagi motius per creure que el processat intentarà sostreure's a l'acció de la justícia, atesa la naturalesa i la gravetat dels fets que se li imputen, i, que la llibertat pugui perjudicar el normal desenvolupament de la instrucció. Aquests són els dos supòsits que la batlle instructora ha pres en consideració per prorrogar, per tercera vegada, la presó provisional del processat, mantenint-se els mateixos motius pels quals es va decretar inicialment aquesta presó provisional.

- Tal i com s'ha declarat i establert de manera reiterada per valorar el risc de sostracció a l'acció de la justícia s'ha d'atendre no sols a la gravetat dels fets imputats, i de les correlatives penes que es podrien imposar en el cas de condemna per sentència ferma, sinó també a la situació personal i a les circumstàncies pròpies de l'acusat, per tal de valorar si el risc de sostreure's a l'acció de la justícia podria materialitzar-se en ser-li més beneficiós l'anterior que no pas romandre al Principat i fer front a la responsabilitat penal que se li demana. Així, de l'examen de les actuacions practicades es desprèn que el Sr. Giorza va ser processat el 14 de novembre del 2024, per uns presumptes delictes majors de blanqueig de diners o valors, de creació

de document públic inautèntic i d'ús i de comercialització de document públic inautèntic, tipificats i penats, respectivament, als articles 409.1, 435.1 i 435.2 del Codi penal, i que el 21 de novembre del 2025, es va ampliar el seu processament per un delictes major continuat de falsejament de comptes socials, tipificat a l'article 238 del Codi penal, per un delictes fiscal, tipificat a l'article 248 del Codi penal, per un delictes major continuat de blanqueig de diners, tipificat a l'article 409 del Codi penal, per dos delictes majors, un d'ells continuat, de creació, d'ús i de comercialització de document públic inautèntic, tipificat als articles 435.1 i 2 del Codi penal i per un delictes menor continuat de creació, ús i comercialització de document inautèntic, tipificat als articles 435.1 i 2 del Codi penal; els quals tenen assenyalades penes de presó d'1 a 5 anys només pel que fa als delictes de blanqueig i fiscal, sent, per tant, penes greus, i més si es té en compte que la imposició d'una pena de presó de més de 5 anys haurà d'aplicar-se necessàriament amb caràcter ferm, cosa que *per se* ja comporta un risc de fugida, doncs, com s'ha expressat en múltiples ocasions, és consubstancial a la naturalesa humana tractar d'eludir l'eventual compliment d'una responsabilitat penal d'aquesta magnitud.

- Respecte de les circumstàncies personals del processat, anteriorment valorades, no es desprèn cap canvi i, conclou, per tant, que existeixen indicis raonables, que disposa de recursos, com a mínim financers, comptes bancaris a Suïssa, i que la seva intenció era establir-hi el seu centre patrimonial. Malgrat els anys que fa que el recurrent resideix a Andorra, tots els seus vincles afectius es troben a l'estranger, i el seu únic vincle al país són les societats objecte d'autes, amb les quals difícilment podrà seguir operant de la mateixa manera a la vista de l'existència d'aquestes actuacions.

- El Tribunal de Corts considera que de l'anteriorment exposat en ressurtien motius suficients per creure que existeix un risc elevat i evident que el processat pugui donar-se a l'escàpol o marxar a refugiar-se a França, donada la proximitat geogràfica de la frontera franco-andorrana, sense possibilitat, aleshores, de ser extradit a petició de l'Estat andorrà, havent-se per tant de considerar que el risc de fugida que presenta el processat és important, real i imminent, fet que justifica plenament la pròrroga de la seva situació personal de presó provisional de conformitat amb les disposicions de l'article 103.2 del Codi de procediment penal.

- D'altra banda, en relació amb el normal desenvolupament de la instrucció, tot i el temps que fa que aquest procediment s'està tramitant i que ja s'havien portat a terme diverses diligències d'instrucció, com ja es va especificar en l'aute del 28 de novembre del 2024, que va motivar que es conclogués que qualsevol interferència per part del processat era impossible i que, consegüentment, no s'apreciés la concurrència de la circumstància 6a de l'article 103 del Codi de procediment penal, el cert és que amb posterioritat a aquella resolució, el processat ha intentat de manera efectiva interferir en el normal desenvolupament de la instrucció en el marc d'aquest sumari, tal i com es desprèn de la declaració realitzada pel testimoni T. B., el 17 de gener del 2025, (folis 1843 a 1853 i següents), a qui va trucar perquè l'anés a veure a la presó, demanant-li que manifestés que l'havia pressionat per portar els diners per gestió del patrimoni i no per fugir (foli 1853), fet que demostra que amb aquest comportament intenta obstaculitzar el normal desenvolupament de les diligències d'investigació que encara resten per practicar, podent intercedir amb els testimonis i/o amb els coencausats, sent a l'ensem significatiu que no hagi comparegut a prestar declaració el 26 de febrer del 2025 l'inculpat A. D., tot i estar degudament citat.

- Per tant, per aquests motius, entén que la pròrroga de la mesura cautelar de presó provisional de conformitat amb les disposicions de l'article 103.6 del Codi de procediment penal es troba també plenament justificada.

- Pel que fa a la mesura cautelar que proposa el recurrent relativa a substituir la presó provisional per l'obligació de restar al seu domicili amb control monitoritzat, la qual, segons el seu parer, seria igual d'efectiva, però sense afectar de forma tan extrema el dret a la llibertat previst a l'article 9.1 de la Constitució, el Tribunal de Corts considera que aquesta mesura no és suficient respecte de les circumstàncies personals del processat per garantir que aquest no se sostregui a l'acció de la justícia, ni per evitar que perjudiqui el bon desenvolupament de la instrucció.

- En efecte, dissenteix del parer del recurrent, ja que de les actuacions practicades se'n desprèn, tal i com ja s'ha exposat anteriorment, que el processat, tot i trobant-se ingressat al Centre Penitenciari, amb

les dificultats per contactar amb l'exterior que això suposa, ha pogut interferir de manera efectiva en el desenvolupament de la instrucció de la causa, com ja s'ha dit, sent evident que, si la presó provisional no va ser suficient per evitar l'anterior contacte, encara ho hauria estat menys l'arrest domiciliari, des d'on el processat tindria plena llibertat per trucar, escriure o contactar amb els testimonis que li plagués, entenent, per tant, que qualsevol altra mesura cautelar diferent de la presó provisional no seria suficient per garantir el correcte desenvolupament de la instrucció i evitar qualsevol ingerència en la declaració de terceres persones o en el descobriment d'eventuals actius d'origen il·lícit, tenint principalment en compte la conducta del processat mateix amb posterioritat a la primera demanda de llibertat resolta.

- Per tots aquests motius, desestima el recurs d'apel·lació presentat pel processat, tant pel que fa a la petició principal, com pel que fa a la subsidiària d'arrest domiciliari amb control monitoritzat, fet que comporta la confirmació íntegra de l'acte recorregut.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- En primer lloc, el Ministeri Fiscal posa en relleu que els motius de la decisió impugnada es fonamenten en una anàlisi detallada de la situació personal del recurrent, cosa que du a establir que les condicions exigides per la llei per adoptar la pròrroga de la seva detenció provisional estan acomplertes i són proporcionals als riscos que permeten evitar.

- Recorda els motius per imputar al recurrent, així com les mesures cautelars que s'han adoptat respecte de la seva persona, i al seu torn analitza els mateixos elements de fet que va examinar el Tribunal de Corts per tal d'avaluar el risc de fugida, i, seguidament, recorda la jurisprudència del Tribunal Constitucional sobre l'equilibri necessari entre les mesures de privació de llibertat i el dret a la llibertat garantit per la Constitució. En particular, pel que fa a una tercera pròrroga de la presó provisional.

- D'aquesta anàlisi en conclou que, en aquest cas, el risc de fugida queda acreditat i que la pròrroga de la presó provisional respecta l'equilibri necessari establert per la jurisprudència del Tribunal Constitucional.

- Pel que fa al risc d'interferència en el desenvolupament normal de la instrucció, recorda els contactes mantinguts pel recurrent amb terceres persones, cosa que estableix la realitat del risc d'interferència del recurrent en la investigació.

- Després de recordar la jurisprudència del Tribunal Constitucional relativa a l'equilibri necessari entre les necessitats de l'acció de la justícia i la preservació del dret fonamental a la llibertat, conclou que la mesura impugnada és conforme al dret i està motivada de manera precisa i detallada.

- Finalment assenjala que l'anàlisi del risc de fugida o del risc d'interferir en la instrucció de la causa també du a la conclusió que les mesures alternatives proposades pel recurrent no garanteixen un normal desenvolupament de l'acció judicial.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que desestimi aquest recurs d'empara pels motius anteriorment exposats.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El Tribunal Constitucional no és ni una tercera instància, ni un tribunal de cassació, ni un tribunal suprem.

3.2. Convé recordar que l'anàlisi dels fets i de les normes aplicables correspon a les jurisdiccions ordinàries, llevat que això condueixi a una resolució il·lògica, arbitrària, no raonable o que infringeixi els drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

3.3. La jurisprudència del Tribunal Constitucional i la del Tribunal Europeu dels Drets Humans sobre l'equilibri necessari entre l'activitat de l'acció judicial legalment atribuïda de cercar proves sobre els fets i les responsabilitats corresponents i de prendre mesures cautelars necessàries, com la privació de la llibertat, per tal de permetre la investigació i el respecte d'aquest dret fonamental, garantit per la Constitució, així com pel Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, està ben establerta.

3.4. En el cas que ens ocupa, la decisió impugnada es fonamenta en una anàlisi precisa i detallada de la situació del recurrent i considera que les penes incorregudes, la feblesa del seu arrelament a Andorra i el seu intent d'establir els seus interessos econòmics a Suïssa caracteritzen el seu risc de fugida i de sostracció a l'acció de la justícia.

3.5. Tot i que sigui comprensible que el recurrent intenti fer una anàlisi contrària de la situació i dels fets, no aconsegueix establir el caràcter il·lògic, absurd o arbitrari de la motivació de la decisió impugnada.

3.6. Així mateix, l'anàlisi del comportament del recurrent que va intentar influir en un testimoni, estableix el risc d'interferència en el correcte desenvolupament de la instrucció.

3.7. L'argument del recurrent d'acord amb el qual la proximitat de la conclusió del sumari, intervinguda dues setmanes després de la decisió de la pròrroga de la presó provisional, deixaria sense efecte el risc de la seva interferència, no és procedent. D'una banda, perquè en el moment en què es va decidir el seu manteniment en presó provisional, la instrucció no havia finalitzat, i, d'altra banda, perquè la intervenció prop dels testimonis continua sent possible abans del judici oral, ja que els actes del recurrent han demostrat les seves intencions en aquest sentit.

3.8. Per consegüent, en primer lloc, es compleixen les condicions establertes al Codi de procediment penal per permetre una tercera pròrroga de la presó provisional del recurrent, i, en segon lloc, aquestes corresponen al respecte de l'equilibri degut amb el dret a la llibertat.

3.9. Contràriament a l'argument del recurrent, l'ampliació de l'acusació no constitueix un motiu directe de la pròrroga de la presó provisional, sinó que representa un element factual que recolza l'anàlisi de les circumstàncies que duen a la realitat d'un risc de fugida. Per tant, aquest argument no pot ser estimat, i el dret a la llibertat, tot i no haver estat invocat en aquesta causa, no ha estat vulnerat.

3.10. Finalment, cal destacar que l'article 194 del Codi de procediment penal, tot i especificar exhaustivament les decisions de la primera instància que poden ser objecte d'apel·lació, no esmenta cap limitació sobre els fonaments de l'apel·lació.

3.11. Així doncs, el motiu invocat pel Tribunal de Corts per excloure l'argument d'infracció dels drets fonamentals de l'apel·lació per l'existència del procediment de l'incident de nul·litat no és conforme ni a la literalitat de les disposicions del Codi de procediment penal, el qual cita, ni a la jurisprudència d'aquest Tribunal Constitucional.

3.12. Aquest element del raonament de la decisió impugnada vulnera, doncs, els drets constitucionals a la defensa i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

3.13. Cal concloure, per tant, que aquest recurs d'empara ha de ser parcialment estimat pel que fa a aquesta darrera qüestió.

3.14. Quant als efectes d'aquesta sentència, cal declarar la nul·litat de la resolució impugnada del Tribunal de Corts, disposant la retroacció del procediment al moment anterior al seu pronunciament per tal que aquest doni una resposta a l'argument del recurrent sobre la vulneració dels seus drets fonamentals en seu l'apel·lació. No és procedent, per contra, la posada en llibertat immediata del recurrent.

3.15. L'estimació parcial d'aquest recurs d'empara comporta la no imposició de les costes processals al recurrent (a contrari article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional).

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Estimar parcialment el recurs d'empara interposat per la representació processal del Sr. Guillaume Henri Laurent Giorza contra l'aute del 26 de novembre del 2025, dictat pel Tribunal de Corts.

2. Declarar la vulneració dels drets a la defensa i obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució.
3. Anul·lar l'acte del 26 de novembre del 2025, dictat pel Tribunal de Corts, i, retrotreure les actuacions davant d'aquest, per tal que, amb plenitud de jurisdicció, dicti la resolució que sigui procedent en Dret, d'acord amb les consideracions efectuades en el fonament jurídic 3.14.
4. Desestimar la resta de pretensions del recurrent.
5. No efectuar una imposició de les costes processals d'aquest recurs d'empara.
6. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal del recurrent, a la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia, al Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 27 d'abril del 2026.

Joan Manel Abril Campoy
President

Jean-Yves Caullet
Magistrat

Pere Pastor Vilanova
Vicepresident

Víctor Torre de Silva López de Letona
Magistrat